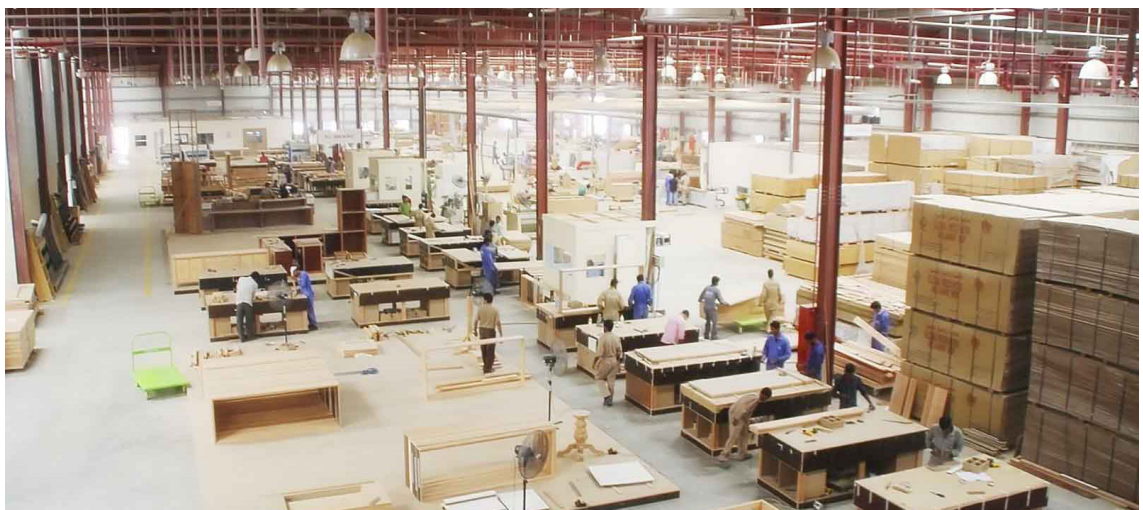

Ngành gỗ Việt trước ngưỡng cửa toàn cầu: Minh bạch hay bị loại?

07:09 12/09/2025

Trong bối cảnh các thị trường nhập khẩu ngày càng siết chặt quy định về nguồn gốc và tính hợp pháp của gỗ, ngành lâm nghiệp và chế biến gỗ Việt Nam vừa đối diện thách thức lớn, vừa có cơ hội bứt phá, khẳng định vị thế trên bản đồ đồ gỗ thế giới.

Minh bạch gỗ là yêu cầu bắt buộc từ thị trường quốc tế (Ảnh minh họa)

Ngày 11-12/9, tại TP. HCM, Cục Lâm nghiệp và Kiểm lâm (Bộ Nông nghiệp và Môi trường) phối hợp cùng Tổ chức Hợp tác quốc tế Đức (GIZ) tổ chức Diễn đàn “Đảm bảo nguyên liệu gỗ hợp pháp hướng tới phát triển lâm nghiệp bền vững tại Việt Nam”.

Các chuyên gia khẳng định, truy xuất nguồn gốc gỗ hợp pháp không chỉ là yêu cầu từ thị trường xuất khẩu mà còn là “tấm vé sống còn” để doanh nghiệp Việt Nam mở rộng thị phần, đặc biệt khi EU đã ban hành Quy định chống mất rừng (EUDR), Mỹ áp dụng Đạo luật Lacey, còn Nhật Bản cũng siết chặt tiêu chuẩn nhập khẩu.

Cục trưởng Cục Lâm nghiệp và Kiểm lâm Trần Quang Bảo nhấn mạnh: Ngành gỗ Việt Nam đặt mục tiêu, đến năm 2030 sẽ xuất khẩu 23-25 tỷ USD, thị trường

nội địa đạt 5 tỷ USD, trên 80% nguyên liệu gỗ chế biến được cung cấp từ rừng trồng trong nước.

Số liệu từ Cục Lâm nghiệp cho thấy, giá trị sản xuất lâm nghiệp tăng trung bình 4,7%/năm. Riêng năm 2024, kim ngạch xuất khẩu gỗ và lâm sản đạt 17,3 tỷ USD, chiếm tới 30% giá trị xuất khẩu nông nghiệp và mang lại mức xuất siêu 14,6 tỷ USD. Sản phẩm gỗ Việt Nam hiện có mặt tại gần 150 quốc gia, tạo việc làm cho hơn 500.000 lao động trực tiếp và hàng triệu hộ trồng rừng.

Theo ông Nguyễn Hoài Bảo, Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hội Mỹ nghệ và Chế biến gỗ TP. HCM (HAWA), nhiều doanh nghiệp đã chủ động đầu tư hệ thống lưu trữ hồ sơ nguồn gốc gỗ, liên kết với nông dân và lâm trường để phát triển vùng nguyên liệu đạt chuẩn. Các mô hình tiêu biểu như Scansia Pacific (Thừa Thiên Huế), Woodsland (Tuyên Quang), Tavico (Đồng Nai) cho thấy hiệu quả của việc xây dựng chuỗi cung ứng gỗ hợp pháp và bền vững.

Tuy nhiên, thách thức vẫn còn lớn khi hệ thống công cụ số phục vụ truy xuất nguồn gốc gỗ chưa mạnh. Đại diện Cục Lâm nghiệp cho rằng, cần thúc đẩy chuyển đổi số và hợp tác quốc tế để ngăn chặn rủi ro từ nguồn gỗ nhập khẩu bất hợp pháp.

Theo ông Jens Schmid-Kreye, Bí thư Thứ nhất, Đại sứ quán Đức tại Việt Nam, Đức sẵn sàng đồng hành cùng Việt Nam thông qua hỗ trợ kỹ thuật, chuyển giao tri thức và phát triển công cụ số nhằm tăng cường minh bạch nguồn gỗ. Hiệp định VPA/FLEGT ký giữa Việt Nam và EU từ năm 2018 được xem là nền tảng để thực thi EUDR, đồng thời củng cố hệ thống đảm bảo gỗ hợp pháp (VNTLAS).

Việc minh bạch hóa nguồn gốc gỗ không chỉ là "giấy thông hành" vào thị trường quốc tế mà còn là cam kết trách nhiệm của Việt Nam với thế giới trong bảo vệ rừng, chống khai thác bất hợp pháp và ứng phó biến đổi khí hậu. Ngành gỗ Việt Nam buộc phải thay đổi, nhưng nếu tận dụng cơ hội này, Việt Nam hoàn toàn có thể củng cố vị thế trung tâm sản xuất và xuất khẩu đồ gỗ toàn cầu.

Hậu Thạch